

Intézeti hírek

(1962. január 1—február 28.)

Szabolcsi Miklós osztályvezető 1961. november 14-től december 8-ig a Szovjetunióban volt tanulmányúton. A moszkvai Lenin-könyvtárban kutatásokat folytatott a két világháború közötti szocialista irodalom történetével kapcsolatban s elsősorban József Attila megítéléséhez, illetve az európai szocialista irodalom mozgalmához és történetéhez talált érdekes anyagokat. Találkozott a moszkvai Gorkij és a leningrádi Puskin Intézet vezetőivel és munkatársaival s megbeszéléseket folytatott velük intézeteink további kapcsolatairól és közös terveiről, valamint tájékozódott a szovjet irodalom kutatásának problémáiról.

Umberto Albini a firenzei egyetem görög professzora, a modern magyar irodalom kítűnő olasz tolmácsolója a Magyar Pen Club vendégeként Magyarországon tartózkodván, január 8-án látogatást tett az Intézetben. Az Intézet munkatársaival és vezetőivel tanulságos eszmecsere-t folytatott a modern magyar irodalom olaszországi népszerűsítésének kérdéséről.

A Magyar Írók Szövetsége *Diószegi András* intézeti kutatót január 22-én Gábor Andor díjjal tüntette ki, Gábor Andor művei kiadásának eredményes gondozásáért.

Sziklay László a Szlovák Irodalmi Intézet meghívására jan. 22-től 29-ig Pozsonyban tartózkodott, ahol a Szlovák Irodalomtörténeti Társaság keretében előadást tartott a frissen megjelent Szlovák irodalomtörténete elvi és módszertani kérdéseiről. A január 24-én tartott ülésen 70—80 szlovák irodalomtörténész részvételével megtartott előadást élénk vita követte, melyről a szlovákiai sajtó is megemlékezett. A hozzászólók elismeréssel emlékeztek meg Sziklay szlovák irodalomtörténeti kézikönyvének eredményeiről. Sziklay László ezenkívül tárgyalásokat folytatott a szlovák illetve cseh társintézetekkel közösen készítenő, a magyar—cseh és magyar—szlovák irodalmi kapcsolatokat feldolgozó tanulmánykötet problémáiról.

Sötér István igazgató január 29-én akadémiai felolvasó ülés keretében bemutatta az 1850-es évek irodalmáról szóló készülő monográfiája egyik nagyobb fejezetét „A

Petőfi—Arany korszak irodalomtörténeti kérdései” címmel.

Január 20 és február 2-a között a Német Művészeti Akadémia meghívására *Szabolcsi Miklós* és *Illés László* a NDK-ban tartózkodott és résztvett a január 23—25-én Lipcsében rendezett nemzetközi konferencián. A konferencia a 20-as és 30-as évekbeli szocialista irodalom kérdéseivel foglalkozott s ezen mindketten referátumot tartottak. Referátumaikat a folyóirat közvetkező számában közöljük, s ugyanott részletesen is ismertetjük a konferencia tanulságait. NDK-beli tartózkodásuk során mindketten meglátogatták a rokon intézményeket és az idő adta lehetőségeken belül kutatásokat is végeztek a könyvtárakban és levéltárakban. Ezi követően néhány napig Prágában tartózkodtak, ahol további kutatásokat végeztek a magyar szocialista emigráns irodalom köréből. *Szabolcsi Miklós* febr. 6-án a Prágai Magyar Kultúra rendezésében előadást tartott „József Attila és az európai költészet” címmel.

Horányi Mátyás jan. 26-tól febr. 10-ig Olaszországban tartózkodott, ahol febr. 3-án Rómában a Comitato per L'Unità e l'Universalità della Cultura székházában előadást tartott „Az olasz színház Magyarországon” címmel. Az előadás szövege megjelent a „La Cultura nel Mondo” című folyóiratban. Olaszországi tartózkodása során fontos megbeszéléseket folytatott kiadókkal, tudományos intézetekkel az Intézet tudományos kapcsolatainak továbbfejlesztése érdekében. Rómán kívül látogatást tett a firenzei, velencei és bécsi egyetemeken, könyvtárakban és tudományos intézetekben is.

Mario de Micheli neves olasz kritikus és műfordító budapesti tartózkodása folyamán febr. 26-án intézetünkbe látogatott és megbeszéléseket folytatott a magyar irodalom alkotásai olaszra való fordításának kérdéseiről. Február 27-én az Irodalomelméleti Osztály ülésén vett részt s beszámolt a legújabb olasz esztétikai és irodalomelméleti vitákról.

Sziklay Lászlónak „A szlovák irodalom története” című terjedelmes munkája az Intézet kiadványai sorában február folyamán megjelent.

A kiadásért felel az Akadémiai Kiadó igazgatója

Műszaki szerkesztő: Vidosa László

A kézirat nyomdába érkezett: 1961. XI. 17. — Példányszám: 1000. — Terjedelem: 11,9 (A/5) iv.

Diószegi Vilmos: A sámánhit emlékei a magyar népi műveltségben. — Marton Csombor podróż po Polsce. — V. Windisch Éva: A Közlöny (1848—1849). — Megyer Szabolcs: Arany János és Budapest. — Mikszáth Kálmán: Elbeszélések és kisregények 1—2. — Kaffka Margit összes versei. — Vas István: Évek és művek. — Szilágyi János: A magyar munkáskönyvtárak a két világháború között. — A Magyar Tudomá- nyos Akadémia Könyvtára 1826—1961. (Klanczay Tibor, Hopp Lajos, Kókay György, Heverde László, Pusztai Gyula, Varga József, Szalay Károly, Verseghi György, Kiss József)	125
--	-----

Az Intézet életéből

Az utrechti összehasonlító irodalomtörténeti kongresszus	133
Illés László tanulmányútja a Német Demokratikus Köztársaságban	134
Intézeti hírek (1962. január 1. — február 28.)	136

СОДЕРЖАНИЕ

<i>I. Шётер</i> : Формирование теории народности (Янош Эрдейи)	1
<i>Й. Мезеи</i> : Романтическая непрерывность литературы	22
<i>К. Имре</i> : Журнал «Сеп Со» и Атила Йожеф	40
<i>Т. Кланицау</i> : Несколько принципиальных вопросов синтеза истории литературы ...	59

Небольшие статьи

Документация

<i>И. Ш. Ковач</i> : Библиотечный список мецената Петера Борнемиссы от 1560 г.	83
<i>Ж. Вима</i> : Путевой дневник Яноша Гашпара о домашних обстоятельствах Кельчен	89
<i>Л. Петер</i> : Дьюла Юхас в Вече	95

Обзор

Михай Цине: Путь Жигмонда Морица до революций (<i>Л. Бока</i>)	103
Венгерская ars poetica (<i>Б. Ошват</i>)	106
Зольтан Фабри: Бутылочная почта (<i>М. Белади</i>)	108
Воспоминания о Чоконан (<i>М. Коваловски</i>)	110
Переписка Пала Дьюлаи в 1843—1867 годах (<i>К. Ковач</i>)	114
Литература, философия, воспитание (<i>Дь. М. Вайда</i>)	119
О серии « <i>Colices Hungarici</i> » (<i>Ш. В. Ковач</i>)	123

*

Из жизни Института

A kiadvány előfizethető, vagy példányonként megvásárolható:

az Akadémiai Kiadónál, Budapest V. Alkotmány u. 21.
telefon: 111—010, MNB egyszámúszám: 46
csekkbefizetési számla szám: 05,915,111—46

az Akadémiai Könyvesboltban, Budapest V. Váci u. 22.
telefon: 185—612

a Posta Központi Hírlap Irodá-nál, Budapest V. József nádor tér 1.
telefon: 180—850

Csekk számla: egyéni 61.257, közületi 61.066

(Példányonként megvásárolható a Posta nagyobb árusítói helyein is.)

Ára: 8,— Ft

Előfizetés egy évre: 42,— Ft

INHALT

I. Sötér : Die Entstehung der Theorie der Volkstümlichkeit (János Erdélyi)	1
J. Mezei : Die romantische Kontinuität der Literatur	22
K. Imre : Attila József und die Zeitschrift „Szép Szó“	40
T. Klaniczay: Einige Prinzipienfragen der literaturhistorischen Synthese	59

Kleinere Mitteilungen

Dokumentation

I. S. Kovács : Katalog der Bibliothek des Mäzens von Péter Bornemisza aus dem Jahre 1560	83
Zs. Vita : Das Reisetagebuch von János Gáspár über das Heim des Dichters Kölcsey ...	89
L. Péter : Gyula Juhász in Wien	95

Rundschau

Mihály Czine: Der Weg von Zsigmond Móricz bis zu den Revolutionen (L. Bóka) ..	103
Eine ungarische Ars Poetica (B. Osváth)	106
Zoltán Fábry: Palackposta (Flaschenpost) (M. Bétéd')	108
Csokonai-Denkwürdigkeiten (M. Kovalovszky)	110
Die Korrespondenz von Pál Gyulai von 1843. bis 1867 (K. Kovács)	114
Literatur, Philosophie, Erziehung (Gy. M. Vajda)	119
Über die Serie „Codices Hungarici“ (S. V. Kovács)	123

Aus dem Leben des Instituts

SZIKLAY LÁSZLÓ:

A SZLOVÁK IRODALOM TÖRTÉNETE

Akadémiai Kiadó, Bp., 1962. (885 l.)

110,— Ft

A teljesség igényével mutatja be azt az utat, amelyet a szlovákok kultúrája a IX. századi előzményektől kezdve a középkoron, reneszánszon, barokkon, felvilágosodáson, romantikán s a kritikai realizmuson át napjaink irodalmáig megtett. Kutatóink érdeklődésére igen sok magyar vonatkozása következtében is számot tarthat. Az irodalom fejlődését a magyarral párhuzamos szlovák társadalmi-politikai fejlődésbe ágyazza be, mindvégig megkeresi a szlovák irodalom cseh és magyar párhuzamait.